DAŞINMAZ ƏMLAKIN İSTİSMARI İLƏ BAĞLI MÜLKİ MƏSULİYYƏTİN

İCBARİ SIĞORTASI ÜZRƏ

YADDAŞ VƏRƏQƏSİ

<u>Daşınmaz əmlakın istismarı ilə bağlı mülki məsuliyyətin icbari sığortası</u> hüquqi şəxslərin, həmçinin sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin öz fəaliyyətini həyata keçirməsi üçün istifadə etdiyi daşınmaz əmlak olan binalar, tikililər, qurğular, sahələrin istismarı, o cümlədən həmin əmlakın ərazisində inşaat, təmir, yenidənqurma və ya digər işlərin həyata keçirilməsi zamanı fiziki şəxslərin sağlamlığına, həmçinin fiziki və hüquqi şəxslərin əmlakına dəyən zərərin əvəzinin ödənilməsini nəzərdə tutur.

Daşınmaz əmlakın istismar edilməsi, o cümlədən onun ərazisində inşaat, təmir, yenidənqurma və ya digər işlərin aparılması nəticəsində aşağıdakı hallarda zərərçəkən üçüncü şəxslərin sağlamlığına və (və ya) əmlakına dəyən zərərin əvəzinin ödənilməsi üzrə mülki məsuliyyətin yaranması faktı sığorta hadisəsi hesab olunur:

- elektrik və ya qaz cihazlarından istifadə nəticəsində yaranan yanğın, yaxud belə yanğının qarşısının alınması üçün görülən tədbirlərin nəticələri;
- qaz partlayışı;
- elektrik naqillərində baş verən qısa qapanma;
- su, istilik və kanalizasiya xətlərində baş verən qəza nəticəsində subasma;
- hər hansı predmetin və ya onun hissələrinin düşməsi, atılması, dəyməsi, dağılması, axıdılması və digər bu kimi formalarda təsiri.

<u>Sığortalının (sığorta olunanın - xeyrinə icbari sığorta müqaviləsi bağlanmış şəxsin) mütləq bilməli olduğu məsələlər</u>

Hadisə baş verdikdə nə etməli?

- 1. Hadisə baş verdikdə telefon nömrəsi vasitəsilə sığorta şirkətinə dərhal məlumat verin.
- 2. 112 xidməti vasitəsilə Fövqəladə Hallar Nazirliyinə dərhal məlumat verin, ehtiyac olduğu halda digər aidiyyəti qurumlara xəbər verin.
- 3. Hadisə nəticəsində xəsarət alan şəxslər varsa, onların həyatını xilas etmək üçün "Təcili yardım" (103) çağırın. "Təcili yardım" gələnədək xəsarət alanlara ilk tibbi yardım göstərin.
- 4. Hadisə nəticəsində dəyən zərərin qarsısının alınması üçün bütün zəruri tədbirləri görün.
- 5. Zərərçəkən(lər)ə icbari sığorta müqaviləsinin mövcudluğu barədə məlumat verin.
- 6. Zərər dəymiş əmlakı sığorta şirkəti ona baxış keçirənədək hadisədən dərhal sonrakı vəziyyətdə saxlayın (təmir və ya bərpa etdirməyin).
- 7. Zərər dəymiş daşınmaz əmlaka baxış keçirilməsi üçün sığorta şirkətinin nümayəndələrinə şərait yaradın, tələb olunan məlumat və sənədləri onlara verin.

Aşağıdakı hallarda zərər dəymiş əmlakın hadisədən dərhal sonrakı vəziyyətdə təqdim edilməməsi mümkündür:

- zərərin qarşısının alınması və həcminin azaldılması, hadisəsinin nəticələrinin aradan qaldırılması yaxud digər fəsadlara səbəb olmaması, zərər dəymiş əmlakın başqa şəxslərin hərəkətinə mane olmaması, əmlakın sonrakı itkilərinə təhlükə ehtimalı olduğu halda onun nəzarətsiz halda qalmaması üçün zəruri tədbirlərin görülməsi, o cümlədən bu məqsədlərlə əmlak hadisə yerindən kənarlaşdırıldıqda;

- sığorta hadisəsi barədə məlumatlandırıldıqdan 5 gün müddətində sığorta şirkətinin nümayəndəsi zərər dəymiş əmlaka baxış keçirmədikdə;
- digər hallarda zərər dəymiş əmlakın hadisədən dərhal sonrakı vəziyyətdə saxlanmamasına siğorta şirkətinin yazılı razılığı olduqda.
- 8. Sığorta şirkətinin nümayəndəsinin təlimatlarına riayət edin.
- 9. Hadisə barədə şifahi məlumatın verildiyi vaxtdan 3 iş günü ərzində yazılı sığorta tələbinin formasını sığorta şirkətindən tələb edin və onu dolduraraq dərhal sığorta şirkətinə təqdim edin. Yazılı sığorta tələbi sizin tərəfinizdən və ya zərərçəkən şəxs tərəfindən təqdim oluna bilər.

Sığorta ödənişinin verilməsindən imtinanın əsasları

Aşağıdakı hallarda sığorta ödənişi verilmir:

- 1. Hadisə və ya hal hərbi əməliyyatlar, terrorçuluq, kütləvi iğtişaşlar, nüvə partlayışı, radioaktiv çirklənmə ilə bağlı olduqda;
- 2. Sığorta tələbi üçüncü şəxsin pul, qiymətli kağızlar, qiymətli metallar və qiymətli daşlar, sənət əsərləri, o cümlədən rəsm əsərləri, qravüralar, heykəllər, həmçinin modellər, plan və eskizlər, ixtira patentləri, sənədlər, kitablar və yazılar şəklində olan əmlakına dəymiş zərərlə bağlı olduqda;
- 3. Sığorta tələbi mənəvi zərərlə və ya gəlir itkisi ilə bağlı olduqda;
- 4. Siğorta tələbi siğortalının və ya siğorta olunanın cərimə, dəbbə pulu, peniya ödəməsi üzrə əmlak mənafeləri ilə bağlı olduqda;
- 5. Məsuliyyəti istisna edən hallardan başqa hadisə zərərçəkənin müvafiq hadisənin baş verməsinə yönələn qəsdən etdiyi hərəkəti və ya hərəkətsizliyi, habelə hadisə ilə birbaşa səbəb əlaqəsində olan qəsdən cinayət törətməsi ilə bağlı baş verdikdə;
- 6. Hadisə barədə məlumat vermə ilə bağlı qanunvericiliyin tələbinə əməl edilməməsi nəticəsində sığorta şirkəti hadisənin sığorta hadisəsi olub-olmamasını müəyyənləşdirmək imkanından məhrum olduqda;
- 7. Zərər dəymiş əmlakın sığorta şirkətinə təqdim edilməsi ilə bağlı qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş tələblərə riayət edilməməsi və ya qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallar nəzərə alınmaqla, sığorta hadisəsi barəsində sığortalının sığorta şirkətinə qəsdən yanlış məlumat verməsi nəticəsində sığorta şirkəti sığorta hadisəsinin səbəblərini və (və ya) dəyən zərərin həcmini müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum olduqda;
- 8. Sığorta ödənişi verilməli olan şəxs zərərin əvəzini tam olaraq zərər dəyməsində təqsirli olan şəxsdən aldıqda; zərərvuran zərərin əvəzini qismən ödəmiş olduqda sığorta ödənişindən ödənilmiş məbləğ həcmində imtina edilir;
- 9. Bas vermis hadisə icbari sığorta qanunlarına görə sığorta hadisəsi hesab edilmədikdə.